

Aprobat în ședința Guvernului din _____ 2025

Decizia protocolară nr. _____/2025

Proiect

L E G E
pentru modificarea Legii nr. 178/2008 cu privire
la Aeroportul Internațional Liber „Mărculești”

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 178/2008 cu privire la Aeroportul Internațional Liber „Mărculești” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143–144, art. 585), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1:

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Pe teritoriul Aeroportului Liber, structurilor din subordinea Ministerului Apărării li se permite să efectueze activități ce țin de asigurarea apărării și securității naționale, precum și de angajamentele internaționale ale Republicii Moldova.”;

la alineatul (5), cuvintele „proprietate publică a statului” se substituie cu cuvintele „proprietate a statului, domeniu public”;

la alineatul (6), cuvintele „Aeroportul Internațional Mărculești” se substituie cu cuvintele „Aeroportul Internațional Chișinău”.

2. Articolul 2:

la alineatul (1), cuvintele „ia în locațiune bunuri sau terenuri” se substituie cu textul „gestiune bunuri și/sau ia în locațiune terenuri sau bunuri”;

la alineatul (2), textul „de producere și de reparație a aeronavelor, a tehnicii și a instalațiilor speciale,” se exclude;

la alineatul (3), după cuvântul „internaționale” se introduc cuvintele „și naționale”;

la alineatul (7):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) prestarea serviciilor de deservire la sol și de transport aerian, reparația aeronavelor, a tehnicii și a instalațiilor speciale”;

litera c) se abrogă;

la alineatul (9), textul „ , precum și producerea pe teritoriul Aeroportului Liber a producției alcoolice, a tutunului și a produselor din tutun” se exclude.

3. Articolul 4:

la alineatul (5), cuvintele „produse integral sau” se exclud, iar cuvintele „Legea cu privire la tariful vamal” se substituie cu textul „Codul vamal nr. 95/2021”.

Art. II. Guvernul, în termen de trei luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) Își va aduce actele normative în concordanță cu prezenta lege;

b) prin intermediul Agenției Proprietății Publice și Ministerului Apărării, va identifica bunurile necesare ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău” pentru desfășurarea activității de investitor general al Aeroportului Internațional Liber „Mărculești” și le va transmite, din gestiunea ÎS „Aeroportul Internațional „Mărculești”, în gestiunea ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău”.

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.178/2008 cu privire la Aeroportul Internațional Liber „Mărculești”

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.178/2008 cu privire la Aeroportul Internațional Liber „Mărculești” a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (*în continuare - MIDR*) în colaborare cu Agenția Proprietății Publice (*în continuare - APP*).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul este elaborat cu scopul de a defini direcția de dezvoltare și creare a condițiilor optime pentru dezvoltarea transportului aerian în Republica Moldova, prin diversificarea infrastructurii aeroportuare și sporirea concurenței între aeroporturi la nivel regional.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În prezent infrastructura Aeroportului Internațional Mărculești se află în gestiunea Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, astfel statul fiind unicul proprietar.

Activitatea economică a Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” cuprinde următoarele activități aferente:

- Prestarea serviciilor de operator de aerodrom prin încasarea taxelor aeroportuare;
- Servicii de locațiune/chirie a activelor întreprinderii (teren, hangare, spații oficii).

Respectiv, principala sursă de venituri a întreprinderii este darea în locațiune și nu activitatea operațională certificată - operator de aerodrom.

Semnarea de către Republica Moldova în anul 2012 a Acordului privind spațiul aerian comun între Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre (*în continuare ASAC*) a creat în premieră condiții ca operatorii aerieni naționali și cei din Uniunea Europeană să aibă acces liberalizat la piața serviciilor aeriene între UE și Republica Moldova, fiind posibilă efectuarea de zboruri în regim liberalizat cu statele UE.

Pe lângă ASAC, la moment, Republica Moldova beneficiază de servicii liberalizate cu un număr mare de țări, ceea ce constituie un avantaj major pentru dezvoltarea întregii ramuri a aviației civile. Începând cu anul 2013 s-a constatat o creștere constantă a fluxului de călători care utilizează transportul aerian, în mare parte acest lucru datorându-se concurenței și apariției pe piață a operatorilor aerieni low-cost, care provin din state membre UE. Ținând cont de cererea crescândă a serviciilor de transport aerian, se impune necesitatea creării tuturor condițiilor necesare pentru a asigura accesarea pe piață a mai multor operatori aerieni low-cost.

Având în vedere faptul că Aeroportul Internațional Mărculești (*în continuare – AIM*) dispune de o pistă de decolare-aterizare cu un indicator PCN (numărul de clasificare al pavajului) înalt – 80, există personal operațional instruit și o mare parte din echipamentele necesare sunt disponibile desfășurării operațiunilor aeriene comerciale, acces apropiat la calea ferată, infrastructura dezvoltată și conectată la TEN-T (rețeaua de transport trans-european) care va permite accesarea fondurilor de pre-aderare și planificată restaurarea segmentului de drum de acces. Decizia de a reabilita AIM reprezintă o soluție eficientă de diversificare a aeroporturilor naționale, precum și de dezvoltare a regiunii de nord a țării.

Astfel, având în vedere infrastructura aeroportuară de care dispune în prezent AIM, cu suportul statului și a unor investiții va fi posibilă lansarea operațiunilor comerciale de transport de pasageri de pe/pe

AIM, cât și dezvoltarea segmentului cargo, deja se duc negocieri cu companiile avia interesate.

Terminalul de pasageri urmează a fi proiectat modular astfel încât să asigure procesarea pasagerilor și a aeronavelor la un nivel de trafic la 1 etapa de cca 200 pasageri/oră în orele de vârf (a 2 etapa 400 pasageri/oră), atât la plecare cât și la sosire, cu un număr de pasageri aflați simultan în aerogară de aproximativ 500 de persoane.

Terminalul trebuie să conțină de asemenea spații pentru birourile necesare administrației aeroportului, spații pentru autoritățile publice (IGPF, Serviciul Vamal, ANSA, ANSP) și spații tehnice pentru asigurarea funcționalității instalațiilor interioare de încălzire, alimentare cu apă, canalizare menajeră, canalizare pluvială, instalații electrice, instalații de curenți slabi, ventilare și climatizare etc.

Deși AIM dispune de echipamente și sisteme necesare pentru desfășurarea activității, acestea, în mare parte, sunt depășite de timp și necesită a fi înlocuite.

În acest sens, s-a stabilit necesitatea dotării cu următoarele active:

- Echipament CNS (comunicare, navigare și supraveghere) și asigurarea procedurilor de zbor;
- Echipament la sol (PSI – protecția și stingerea incendiilor, deszăpezire, întreținere pistă, etc);
- Mijloace auto (patrularea perimetrului pentru asigurarea securității aeronautice);
- Echipament suplimentare pentru asigurarea controlului de securitate al pasagerilor, bagajului, poștei și mărfurilor.

Conform estimărilor preliminare, costul total al acțiunilor necesare pentru inițierea operațiunilor de transport aerian de pasageri de pe / pe AIM este de aproximativ 4,2 mln. EUR (lucrări de reparație la pista de decolare-aterizare, căile de rulare, peroane și locurile de parcare ale aeronavelor, terminalul de pasageri, sistemul de securitate aeronautică în complex, sistem de iluminare), dar totodată urmare aprobării acestor modificări AIC, în calitate de investitor general va prezenta un plan de acțiuni detaliat cu costuri și termene de realizare.

Urmare a examinării potențialilor investitori naționali, Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” (în continuare - AIC) este unicul care întrunește la moment toate criteriile conform standardelor în domeniu, dispunând de experții necesari (resursele umane), echipamentele de întreținere și mentenanță cât și resursele financiare necesare de a iniția activitatea pe Aeroportul Internațional Mărculești.

Obiectivul principal al prezentelor modificări este de a defini direcția de dezvoltare și creare a condițiilor optime pentru dezvoltarea transportului aerian în Republica Moldova, prin diversificarea infrastructurii aeroportuare și sporirea concurenței între aeroporturi la nivel regional.

Sprijinirea capacităților operaționale ale aeroporturilor din Republica Moldova este vitală pentru a se asigura că acestea pot face față în mod eficient cerințelor în creștere ale sectorului aerian, acest obiectiv avem inclus și în Strategia de mobilitate 2030, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr.589/2024.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiectul de lege se propun unele intervenții la Legea nr.178/2008 cu privire la Aeroportul Internațional Liber „Mărculești”, după cum urmează:

- se completează art. 1 cu alin. (3¹) cu următorul cuprins: „ (3¹) Pe teritoriul Aeroportului Liber, structurilor din subordinea Ministerului Apărării se permite să efectueze activități ce țin de asigurarea apărării și securității naționale, precum și de angajamentele internaționale ale Republicii Moldova.”;
- la alineatul (5), cuvintele „proprietate publică a statului” se substituie cu cuvintele „proprietate a statului domeniul public”;
- se modifică alin.(6) art. 1 din Lege, și anume cuvintele „Aeroportul Internațional Mărculești” se substituie cu cuvintele „Aeroportul Internațional Chișinău”. Astfel, urmare aprobării modificărilor propuse Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” devine investitor general al Aeroportul Internațional Liber „Mărculești”;
- se propun unele modificări la art.2 din Lege, în scopul concretizării spectrului de activități ce urmează a fi realizate de către investitorul general al AIM. Prin urmare, activitățile „de producere și de reparație a aeronavelor, a tehnicii și a instalațiilor speciale” se propun a fi excluse din competența

investitorului general, prin oferirea posibilității realizării acestor activități de către rezidenții Aeroportului Internațional Liber „Mărculești”. Acest fapt va contribui la diversificarea activităților care vor putea fi realizate de către rezidenții AIM.

- alin. (7) litera c) producția industrială a mărfurilor, se abrogă conform alinierii la Codul vamal nr.95/2021.

- Totodată, se propune ca investitorul general, în calitate de operator de aerodrom, să poată efectua deservirea zborurilor, inclusiv naționale, fapt ce va contribui la crearea premiselor dezvoltării transportului aerian intern.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Reieșind din obiectivele/scopul proiectului opțiuni alternative nu au fost identificate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” urmare aprobării acestor modificări va ajusta statele de personal conform necesităților pentru a asigura buna desfășurare a atribuțiilor de care se va face responsabil în calitate de investitor general.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prezentului proiect nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat. Impactul financiar asupra bugetului public național va fi determinat de diminuarea defalcărilor de către Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” în bugetul de stat, care vor fi distribuite în scopul investirii acestora în dezvoltarea Aeroportul Internațional Liber „Mărculești”, ca acesta să fie unul funcțional atât marfar cât și pentru prima perioadă sa fie disponibil pentru cursele neregulate (charter).

Ulterior, aceste investiții urmează a fi recuperate urmare creării locurilor de muncă, atragerii companiilor aeriene în calitate de operatori aerieni pe aeroport și agenților economici atrași în calitate de rezidenți ai Aeroportului Liber, care la rândul lor vor achita tarife, taxe, impozite reieșind din serviciile prestate.

Din profitul net al Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” au fost îndreptate pentru defalcări în bugetul de stat 1,3 mln pentru anul 2022 și 105,6 mln lei pentru anul 2023.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Situat la 150 km de mun.Chișinău, aeroportul beneficiază de condiții meteorologice favorabile, cu doar câteva zile pe an în care zborurile nu pot fi efectuate din cauza ceții. Pista de aterizare-decolare are o capacitate portantă superioară celei de la Aeroportul Internațional Chișinău, permițând operarea aeronavelor de o capacitate mai mare. Atât operatorii aerieni de tip cargo cât și pasageri, dar și serviciile de deservire la sol vor avea posibilitatea de extindere a activităților și a destinațiilor de pe Aeroportul Internațional Liber „Mărculești”.

4.4. Impactul social

Proiectul urmărește dezvoltarea Aeroportului Internațional Mărculești prin dezvoltarea infrastructurii aeroportuare de către Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” în calitate de investitor general.

Odată ce Aeroportul devine unul funcțional, publicul are acces la servicii, inclusiv destinații internaționale pentru afaceri, studii sau vacanțe fără a fi nevoiți să parcurgă distanța de la nordul republicii până la centru, unde la moment este unicul aeroport funcțional.

Deschiderea unui nou aeroport în regiunea de nord a Republicii Moldova va impulsiona și dezvoltarea întregii zone, creând locuri noi de muncă (pentru comparație, în cadrul Aeroportului Internațional Chișinău activează peste 800 de angajați), dar și va contribui la apariția concurenței în domeniul aeroportuar din țară, inclusiv apariția companiilor low-cost cu oferte atractive de prețuri.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
În procesul de implementare și executare a proiectului de act normativ prelucrarea datelor cu caracter personal se va face strict prin asigurarea protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal conform Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Fără impact asupra datelor cu caracter personal și impact asupra echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Impactul asupra mediului fiind determinat de procesul firesc al activității de transport aerian, generate de activitățile aeronautice civile (emisiile de dioxid de carbon CO₂, zgomot), dar sunt posibile aplicarea de măsuri de reducere a impactului precum utilizarea energiei regenerabile și a tehnologiilor mai eficiente pentru operațiunile aeroportuare, utilizarea combustibililor sustenabili (SAF) și a aeronavelor cu emisii reduse.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu sunt.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Nu este aplicabil. Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul nu transpune careva prevederi comunitare (UE) și nu cade sub incidența angajamentelor asumate de către Republica Moldova prin prisma semnării Acordului privind spațiul aerian comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre, semnat la Bruxelles la 26 iunie 2012 (ratificat prin Legea nr.292/2012).
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul nu urmărește crearea cadrului juridic intern pentru implementarea legislației UE.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului a fost plasat la data de 05.03.2025, consultarea publică la data de 01.04.2025 și anunțul cu privire la definitivarea proiectului la data de 12.05.2025, la adresa - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14070.

Proiectul a fost consultat și avizat cu părțile interesate și implicate în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 privind actele normative. Informația privind rezultatele avizării a fost inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor.

Suplimentar, proiectul a fost consultat / avizat și de către Consiliul Concurenței, informația privind rezultatele avizării este inclusă în Sinteza proiectului.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus prezentării către autoritățile publice responsabile pentru efectuarea expertizei anticorupție și a expertizei juridice, conform art. 34 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Concluziile expertizelor anticorupție și juridice au fost incluse în Nota de fundamentare și în Sinteza obiecțiilor.

Astfel, în cadrul procesului de elaborare a proiectului au fost incluse următoarele constatări:

a) Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu cade sub incidența actelor normative necesare a fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

b) Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție a fost inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării Raportului de expertiză nr. Nr. ELO25/10542 din 07.05.2025, unde se menționează că în redacția propusă, proiectul nu conține factori și riscuri de corupție.

c) Constatările expertizei juridice

Proiectul a fost supus expertizei juridice conform art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei juridice a fost inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării Raportului de expertiză juridică.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Modificările operate în proiectul de lege se încadrează în cadrul normativ în vigoare. Odată cu aprobarea proiectului, urmează a fi modificate actele normative subordonate necesare.

9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Guvernul, în termen de 3 luni, de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

- a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- b) prin intermediul Agenției Proprietății Publice și a Ministerului Apărării, va identifica bunurile necesare Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” pentru desfășurarea activității de investitor general al Aeroportului Liber „Mărculești” și le va transmite din gestiunea Î.S. „Aeroportul Internațional ”Mărculești” în gestiunea Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”.

Secretar de Stat

Mircea PĂSCĂLUȚĂ

SINTEZA

la proiectul de lege pentru modificarea

Legii nr.178/2008 cu privire la Aeroportul Internațional Liber “Mărculești” (număr unic 234/MIDR/2025).

Nr.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică, expertizare	Conținutul obiecției/ propunerii, recomandării, concluziei	Se acceptă/ Nu se acceptă	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
1.	Autoritatea Aeronautică Civilă, scrisoarea nr. 804 din 08.04.2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act	
2.	Agencia Proprietății Publice, scrisoarea nr.05-04-2466 din 08.04.2025	La art. II din proiect, se propune substituirea textului „în termen de 3 luni” cu textul „în termen de 6 luni”. Propunerea de modificare derivă din necesitatea realizării unui șir de acțiuni ulterioare adoptării proiectului, printre care stabilirea și inventarierea bunurilor necesare proceselor tehnologice ce țin de prestarea ulterioară serviciilor aeroportuare de Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” în locul Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” și, totodată, a bunurilor necesare prestării serviciilor de transport aerian/locățiune a aeronavelor și de reparație a aeronavelor, prestate în continuare de Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, precum și necesitatea realizării procedurii de transmitere a bunurilor necesare din gestiunea Î.S. „Aeroportul Internațional ”Mărculești” în gestiunea Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”.	Nu se acceptă	A fost discutat, și ulterior APP este de acord să rămână în redacția actuală.

		Totodată, apare necesitatea modificării unor acte ale întreprinderilor vizate (planuri și proceduri operaționale, actualizarea planurilor de afaceri, modificări a statului de personal și rectificarea fondurilor de salarizare, rectificarea devizurilor de venituri și cheltuieli etc.), precum și realizarea procesului de delegare a atribuțiilor de administrare a zonei libere ”Aeroportului Liber” de la Î.S. „Aeroportul Internațional ”Mărculești” către Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”. Concomitent, reieșind din faptul că proiectul de lege a fost expediat spre consultare Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, Î.S. „MoldATSA” și Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”, solicităm să se țină cont de poziția acestora la definitivarea proiectului.		
3.	Ministerul Apărării, scrisoarea nr. 11/493 din 09.04.2025	La articolul I din proiect: Pentru asigurarea utilizării de către structurile din subordinea Ministerului Apărării a terenului și aerodromului cu destinație dublă a Aeroportului Liber, conform Legii nr.178/2008 cu privire la Aeroportul Internațional Liber “Mărculești” (art.1 alineatele (3) și (5), propunem completarea articolului 1 cu un alineat nou (3¹), cu următorul cuprins: „(3¹) Pe teritoriul Aeroportului Liber, se permite structurilor din subordinea Ministerului Apărării să efectueze activități ce țin de asigurarea apărării și securității naționale, precum și de	Se acceptă	Au fost efectuate modificările corespunzătoare.

		angajamentele internaționale ale Republicii Moldova”. La articolul II din proiect: Pentru asigurarea gestionării eficiente a bunurilor deținute de Ministerul Apărării pe terenul și aerodromul cu destinație dublă a Aeroportului Liber, considerăm imperativ necesar includerea Ministerului Apărării în comisia de transmitere a bunurilor necesare din gestiunea Î.S. „Aeroportul Internațional ”Mărculești” în gestiunea Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”. Astfel, propunem la art. II, lit. b) cu următorul cuprins: „b) prin intermediul Agenției Proprietății Publice, de comun cu Ministerul Apărării, transmiterea bunurilor necesare din gestiunea Î.S. „Aeroportul Internațional ”Mărculești” în gestiunea Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” pentru desfășurarea activității de investitor general al Aeroportului Liber “Mărculești”.		
4.	Ministerul Afacerilor Interne, scrisoarea nr. 40/ 1306 din 11.04.2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act	
5.	Ministerul Finanțelor, scrisoarea nr. 04-06/264/548 din 11.04.2025	În nota de fundamentare, la compartimentul 4.2 privind impactul financiar și argumentarea costurilor estimative, autorul indică că implementarea prezentului proiect nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat. Cu toate acestea, impactul financiar asupra bugetului public național va fi determinat	Se ia act	Investițiile nu se planifică a fi efectuate din contul profitului net anual. Totodată, Agenția Proprietății Publice va ține cont de dispozițiile HG nr.110/2011 cu privire la unele aspecte ce țin

		de diminuarea defalcărilor de către Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” în bugetul de stat, care vor fi distribuite în scopul investiției acestora în dezvoltarea Aeroportul Internațional Liber „Mărculești”. Astfel, în cazul în care se planifică ca investițiile respective să fie efectuate din contul profitului net anual obținut de Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”, atragem atenția că deciziile privind scutirea întreprinderii de la plata defalcărilor în bugetul de stat țin de Guvern. În acest context, considerăm necesar de a se ține cont de dispozițiile conținute la pct.2 din Hotărârea de Guvern nr.110/2011 cu privire la unele aspecte ce țin de repartizarea profitului net anual al societăților pe acțiuni cu cotă de participare a statului și al întreprinderilor de stat, potrivit cărora proiectele de hotărâre a Guvernului ce țin de scutirea de la plata dividendelor sau defalcărilor în bugetul de stat vor fi elaborate de către autorități publice/administrative centrale în a căror administrare se află întreprinderea/societatea, însoțite de argumentări privind utilizarea profitului net pentru investiții, în vederea dezvoltării producției întreprinderii/societății, cu capitalizarea obligatorie a acestora (majorarea capitalului social în mărimea scutirii acceptate) și/sau acoperirea pierderilor din anii precedenți, înaintate până la data		de repartizarea profitului net anual al societăților pe acțiuni cu cotă de participare a statului și al întreprinderilor de stat.
--	--	---	--	--

		de 25 aprilie a anului următor celui gestionar.		
6.	Î.S. „MoldATSA”, scrisoarea nr. din 09.12.2024	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act	
7.	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, scrisoarea nr. 11/2-1135 din 14.04.2025	Susține de principiu decizia de reabilitare a Aeroportului Internațional Liber Mărculești (AILM) și dezvoltarea unui hub logistic internațional. Totodată menționăm că, Nota de Fundamentare nu conține suficiente informații cu privire la reabilitarea AILM care urmează după intrarea în vigoare a proiectului de lege, cel puțin elementele și etapele de bază ale procesului de reabilitare, după cum nu conține nicio referire la studii de fezabilitate și/sau proiecte investiționale necesare pentru realizarea obiectivelor menționate supra. Sunt enumerate câteva echipamente pentru dotare și este menționat că, costul total al acțiunilor necesare pentru inițierea operațiunilor de transport aerian de pasageri de pe/pe AILM este de aproximativ 4,2 mln. EUR, nu este în schimb fundamentarea economică pentru operațiunile aeriene de pasageri, precum nu este suficient de clare alte opțiuni de dezvoltare ale Aeroportului. Consecutiv, modificările propuse la art. 2 alin (2) din Legea nr. 178/2008 ajustează în esență regimul vamal din cadrul AILM, dar nu sunt suficiente din perspectiva alinierii la prevederile Codului vamal nr. 95/2021, implicit la prevederile de la alin. (6) și (7) art. 427 din Codul prenotat. Astfel, în	Se acceptă parțial	A fost introdus în proiect și modificarea la art.1 alin.(5) și anume, cuvintele „proprietate publică a statului” se vor substitui cu cuvintele „proprietate a statului domeniul public”.

		conformitate cu prevederile Codului vamal nr. 95/2021, zonă liberă este regim special de depozitare, de rând cu antrepozitul vamal (art. 278), unde sunt permise genurile de activitate economică aferente regimului prenotat, nu și producția industrială a mărfurilor. Doar persoanele fizice și juridice înregistrate în calitate de rezidenți până la data de 31 decembrie 2023, care au optat pentru regimul vamal existent până la intrarea în vigoare a Codului vamal nr. 95/2021 (art. 427, alin (6)), pot desfășura în continuare toate genurile de activitate prevăzute la art. 2 alin. (7) din Legea nr. 178/2008. Persoanele fizice și juridice înregistrate în calitate de rezidenți după intrarea în vigoare a Codului vamal nr. 95/2021, 1 ianuarie 2024, activează în regimul vamal de zonă liberă reglementat de Codul Vamal. În această ordine de idei, se impun modificările corespunzătoare la art. 2 alin (7) și la art. 9 din Legea nr. 178/2008. Totodată, se impun modificări la art. 4 și art. 5 care reglementează regimul vamal și fiscal, implicit alineatele care fac trimitere sau definesc „mărfurile originare din Aeroportul Liber”. De asemenea, proiectul de lege nu aduce suficientă claritate cu privire la terenul „aflat în hotarele Aeroportului Liber” cu suprafața de 265,2295 ha. Astfel, completarea alin. (1) art. 1 cu textul „gestiune”, menține în continuare posibilitatea/dreptul rezidenților de a		
--	--	--	--	--

		„deține în proprietate [, gestiune] sau ia în locațiune bunuri sau terenuri pe teritoriul Aeroportului Liber” (art. 2 alin. (1)). Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice prevede că, de domeniul public al statului țin inclusiv: „pistele de decolare și de aterizare, căile de rulare și platformele pentru îmbarcare-debarcare, pentru parcare aeronavelor, alte obiective ale infrastructurii aeroportuare și terenurile pe care acestea sînt amplasate” (art. 9 alin. (2) litera h)). Legea nr. 121/2007 cu privire la administrarea și deetatzarea proprietății publice (art. 10 alin (1) și (2)) și Legea nr. 29/2018 (art. 5 alin (1) și (2)) prevăd că: „bunurile domeniului public formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și sînt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, circuitul civil al acestora fiind limitat în condițiile legii”. Recomandăm, în acest context, excluderea cuvîntului „terenuri” de la art. 2 alin. (1) și completarea art. 1 alin (5) cu prevederea că, terenul este un bun de domeniu public al statului.		
8.	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării , scrisoarea nr. 11/2-1135 din 14.04.2025 (încărcat în Legiferare la data 08.05.2025)	Art. 2 alin (7) din Legea nr. 178/2008 nu aliniază regimului vamal din cadrul AILM la prevederile Codului vamal nr. 95/2021, implicit la prevederile de la alin. (6) și (7) art. 427 din Codul prenotat. Astfel, în conformitate cu prevederile Codului vamal nr. 95/2021, zonă liberă este regim special de	Se acceptă	Au fost efectuate modificările corespunzătoare.

		depozitare, de rînd cu antrepozitul vamal (art. 278), unde sunt permise genurile de activitate economică aferente regimului prenotat, nu și producția industrială a mărfurilor. Doar persoanele fizice și juridice înregistrate în calitate de rezidenți până la data de 31 decembrie 2023, care au optat pentru regimul vamal existent până la intrarea în vigoare a Codului vamal nr. 95/2021 (art. 427, alin (6)), pot desfășura în continuare toate genurile de activitate prevăzute la art. 2 alin. (7) din Legea nr. 178/2008. Persoanele fizice și juridice înregistrate în calitate de rezidenți după intrarea în vigoare a Codului vamal nr. 95/2021, 1 ianuarie 2024, activează în regimul vamal de zonă liberă reglementat de Codul Vamal. În această ordine de idei, se impun modificările corespunzătoare la art. 2 alin (7) și la art. 9 din Legea nr. 178/2008. Totodată, se impun modificări la art. 4 și art. 5 care reglementează regimul vamal și fiscal, implicit alineatele care fac trimitere sau definesc „mărfurile originare din Aeroportul Liber”. De asemenea, proiectul de lege nu aduce suficientă claritate cu privire la terenul „aflat în hotarele Aeroportului Liber” cu suprafața de 265,2295 ha. Astfel, completarea alin. (1) art. 1 cu textul „gestiune”, menține în continuare posibilitatea/dreptul rezidenților de a „deține în proprietate [, gestiune] sau ia în locațiune bunuri sau terenuri pe		
--	--	--	--	--

		teritoriul Aeroportului Liber” (art. 2 alin. (1)). Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice prevede că, de domeniul public al statului țin inclusiv: „pistele de decolare și de aterizare, căile de rulare și platformele pentru îmbarcare-debarcare, pentru parcare a aeronavelor, alte obiective ale infrastructurii aeroportuare și terenurile pe care acestea sînt amplasate” (art. 9 alin. (2) litera h)). Legea nr. 121/2007 cu privire la administrarea și deetatzarea proprietății publice (art. 10 alin (1) și (2)) și Legea nr. 29/2018 (art. 5 alin (1) și (2)) prevăd că: „bunurile domeniului public Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova 2 formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului sau a unităților administrativteritoriale și sînt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, circuitul civil al acestora fiind limitat în condițiile legii”. Recomandăm, în acest context, excluderea cuvîntului „terenuri” de la art. 2 alin. (1).		
9.	Plenul Consiliului Concurenței, scrisoare nr. DJ-06/386-801 din 29.05.2025	1.Potrivit Art.I pct.1 art.1 alin.(6) din proiectul de lege, terenul Aeroportului Internațional Liber Mărculești se propune a fi gestionat de Întreprinderea de Stat Aeroportul Internațional Chișinău în calitate de investitor general. Prin urmare, Întreprinderea de Stat Aeroportul Internațional Chișinău dobîndește calitatea de investitor general al Aeroportul Internațional Liber	Se acceptă parțial	Agenția Proprietății Publice fiind Fondatorul ambelor Întreprinderi de Stat, deținând controlul și fiind în totalitate proprietate a statului, în sensul Legii nr.183/2012 nu constituie o concentrare economică, dar prezintă

		„Mărculești" și beneficiază de toate drepturile și obligațiile acordate investitorului general. În acord cu art.20 alin.(2) din Legea concurenței nr.183/2012, o operațiune de concentrare economică are loc în cazul în care modificarea de durată a controlului rezultă în urma: fuzionării a două sau mai multor întreprinderi independente anterior ori mai multor părți ale unor întreprinderi independente anterior; sau preluării, de către una sau mai multe persoane care controlează deja cel puțin o întreprindere ori de către una sau mai multe întreprinderi, fie prin achiziționarea de valori mobiliare (părți sociale) sau de active, fie prin contract ori prin alte mijloace, a controlului direct sau indirect asupra uneia ori mai multor întreprinderi sau părți ale acestora, inclusiv prin crearea unei societăți în comun care îndeplinește în mod durabil toate funcțiile unei entități economice autonome. Conform art.22 alin.(1) din Legea concurenței nr.183/2012, operațiunile de concentrare economică sunt supuse evaluării și urmează a fi notificate Consiliului Concurenței înainte de punerea în aplicare, atunci când cifra mondială totală de afaceri realizată cumulativ de întreprinderile implicate, înregistrată în anul anterior operațiunii, depășește 500000000 de lei și există cel puțin două întreprinderi implicate în operațiune care au realizat pe teritoriul Republicii Moldova, fiecare în parte, o		restructurarea propriilor activități. Transmiterea bunurilor necesare Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” pentru desfășurarea activității de investitor general al Aeroportului Liber „Mărculești” este cu titlu gratuit, astfel instituțiile competente responsabile pentru implementarea modificărilor propuse vor identifica și asigura respectarea măsurilor ce cad sub incidența Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat și a actelor normative ale Consiliului Concurenței.
--	--	---	--	---

		cifră totală de afaceri mai mare de 20000000 de lei în anul anterior operațiunii. Ținem să comunicăm că, acționarul unic atât în cazul ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău”, cât și în cazul ÎS „Aeroportul Internațional Liber Mărculești” este Agenția Proprietății Publice. Astfel, în eventualitatea în care Agenția Proprietății Publice deține controlul în cadrul întreprinderilor implicate și dacă această calitate conferă posibilitatea de exercitare a unei influențe decesive de facto asupra ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău” și a ÎS „Aeroportul Internațional Liber Mărculești”, operațiunea în cauză ar putea prezenta semnele unei restructurări a propriilor activități în acord cu art.21 lit.c) din Legea concurenței nr. 183/2012. În acest sens, Nota de fundamentare nu oferă Consiliului Concurenței informația necesară. Conform informațiilor deținute de către Consiliul Concurenței din baza de date a Serviciului Fiscal de Stat pentru perioada 01.01.2024 - 31.12.2024 ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău” a realizat o cifră de afaceri în mărime de 977 570 224 lei. În același de timp, ÎS „Aeroportul Internațional Mărculești” a realizat în anul 2024 o cifră de afaceri în mărime de 17 579 719 lei. Astfel, dacă cifrele de afaceri ale întreprinderilor implicate nu satisfac cerința de prag stabilită de lege, această operațiune de concentrare economică nu cade sub		
--	--	---	--	--

		incidența controlului reglementat de Legea concurenței nr.183/2012. Totodată, ținem să menționăm că, în cazul în care ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău” și ÎS „Aeroportul Internațional Mărculești” sunt 3 întreprinderi independente și cifra lor totală de afaceri, pentru anul 2024, după deducerea veniturilor din vânzări realizate în urma exporturilor, întrunesc cerințele de praguri prevăzute de art. 22 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183/2012, operațiunea de concentrare economică urmează a fi notificată la nivel de intenție Consiliului Concurenței până la adoptarea hotărârii de Guvern în scopul evaluării compatibilității acesteia cu mediul concurențial. 2.Conform Art.II lit. b) din proiect, prin intermediul Agenției Proprietății Publice și a Ministerului Apărării, va identifica bunurile necesare ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău” pentru desfășurarea activității de investitor general al ÎS „Aeroportului Liber Mărculești” și le va transmite din gestiunea ÎS „Aeroportul Internațional Mărculești” în gestiunea ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău”. Subsecvent, Art.I pct.2 art.2 alin.(1) din proiectul de lege prevede că rezident al ÎS “Aeroportului Liber Mărculești” poate fi orice persoană fizică sau juridică din Republica Moldova sau din alt stat, înregistrată în Republica Moldova în calitate de subiect al activității de întreprinzător, care deține în proprietate		
--	--	---	--	--

		sau gestiune bunuri și/sau ia în locațiune terenuri sau bunuri pe teritoriul Aeroportului Liber "Mărculești". Potrivit art.1 alin.(5) din Legea nr.178/2008 cu privire la Aeroportul Internațional Liber "Mărculești", terenul ÎS "Aeroportului Liber Mărculești" poate fi folosit și în alte scopuri decât cele militare. Astfel, bunurile și terenurile care vor fi transmise în gestiune sau locațiune investitorului general, iar ulterior puse la dispoziția rezidenților, vor fi utilizate, inclusiv, pentru desfășurarea activităților economice deschise concurenței. Menționăm că proiectul de lege nu stabilește clar dacă transmiterea terenului și a bunurilor necesare desfășurării activității de investitor general către noul investitor general se va realiza cu titlu gratuit sau la un preț sub valoarea de piață, sau la prețul de piață. Astfel, în eventualitatea în care bunurile respective sunt transmise cu titlu gratuit sau la un preț inferior celui de piață, măsurile date de sprijin ar putea constitui ajutor de stat în sensul art.3 Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat. În acest context ținem să atenționăm că, în cazul transmiterii terenului și a bunurilor cu titlu gratuit sau la un preț inferior valorii de piață, se impune delimitarea clară între activitățile economice deschise concurenței și cele neeconomice desfășurate de noul investitor general. Această delimitare este necesară în vederea calificării și cuantificării măsurii		
--	--	--	--	--

		de sprijin propuse, pentru a determina în ce măsură aceasta constituie ajutor de stat în sensul Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat. Subsecvent ținem să specificăm că, în eventualitatea în care măsurile acordate cad sub incidența Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, furnizorul/inițiatorul ajutorului de stat urmează să asigure respectarea normelor materiale și procedurale stabilite în Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat și a actelor normative ale Consiliului Concurenței.		
Expertizare				
1.	Ministerul Justiției , scrisoarea nr.04/2-4320 din 06.05.2025	La Art. I, la pct. 2, prin care se propune completarea alin. (7) cu lit. h), se recomandă încadrarea conținutului propus în literele existente, spre exemplu, la lit. a), pentru asigurarea unei succesiuni logice a normei. La Art. II: în primul alineat, cuvintele „va asigura” urmează a fi excluse ca excedente în cazul dat; la lit. a), pentru uniformitate redacțională, cuvintele „modificarea actelor normative în concordanță cu aceasta” se vor substitui cu cuvintele „va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege”; la lit. b), cuvintele „identificarea bunurilor” și „transmiterea acestora” se vor substitui cu cuvintele „va identifica bunurile”, respectiv, „le va transmite”. Totodată, conținutul lit. b) necesită a fi	Se acceptă	Au fost efectuate modificările corespunzătoare.

		reformulat astfel că să fie clar că prin intermediul Agenției Proprietății Publice și Ministerului Apărării, vor fi identificate bunurilor necesare Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” pentru desfășurarea activității de investitor general al Aeroportului Liber ”Mărculești” și transmiterea acestora din gestiunea Î.S. „Aeroportul Internațional ”Mărculești” în gestiunea Î.S. ”Aeroportul Internațional Chișinău”. În subsidiar, se va ține cont de art. 3 alin. (5) din Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, potrivit căruia „Transmiterea, comercializarea, darea în locațiune/arendă sau comodat și casarea bunurilor întreprinderii de stat/municipale se efectuează în modul stabilit de Guvern.”.		
2.	Centrul Național Anticorupție, scrisoarea nr.06/2/7611 din 07.05.2025, raport de expertiză nr. ELO25/10542 din 07.05.2025	Menționăm că în redacția propusă, proiectul nu conține factori și riscuri de corupție.	Se ia act	

Secretar de Stat

Mircea PĂSCĂLUȚĂ